

Arrest

nr. 349 618 van 30 juni 2026
in de zaak RvV X / II

In zake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat B. DHONDT
Rotterdamstraat 53
2060 ANTWERPEN

tegen:

de Belgische staat, vertegenwoordigd door de Minister van Asiel en Migratie

DE VOORZITTER VAN DE IIde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Iraakse nationaliteit te zijn, op 26 juni 2026 heeft ingediend om de nietigverklaring te vorderen volgens de urgente procedure van de beslissing van de gemachtigde van de Minister van Asiel en Migratie van 23 juni 2026 tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten met vasthouding met het oog op verwijdering (bijlage 13*septies*).

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen over het taalgebruik, vervat in boek 3 van de wet betreffende de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de RvV-wet).

Gelet op artikel 2.28 van de RvV-wet, wordt het beroep behandeld in de urgente procedure.

Gelet op boek 2, titel 3, hoofdstuk 2 van de RvV-wet.

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 26 juni 2026, waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 30 juni 2026.

Gehoord het verslag van kamervoorzitter J. CAMU.

Gehoord de opmerkingen van advocaat B. DHONDT, die verschijnt voor de verzoekende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Nuttige feiten ter beoordeling van de zaak

Verzoeker is van Iraakse nationaliteit.

Hij is 17 jaar geleden als 24-jarige binnengekomen op het Belgische grondgebied op 8 oktober 2009.

Verzoeker diende een asielaanvraag in op het grondgebied en op 30 maart 2010 werd hem internationale bescherming toegekend.

Op 27 juni 2016 werd verzoeker door de rechtbank van eerste aanleg, Oost-Vlaanderen, afdeling Gent, strafzaken, veroordeeld tot een gevangenisstraf van anderhalf jaar (18 maanden), met vijf jaar uitstel, vanwege feiten van mensensmokkel die zich voorgedaan hebben in november 2015.

Twee jaar later, op 26 april 2018, vraagt de verwerende partij aan de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen om verzoekers bescherming in te trekken.

Op 23 augustus 2018 werd verzoeker gehoord op het commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen en op 27 september 2018 trekt de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen verzoekers subsidiaire beschermingsstatus in.

De commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen voegt expliciet een niet-terugleidingsclausule toe aan deze beslissing en geeft aan dat verzoeker 'noch direct of indirect mag worden teruggeleid naar Irak.' 'Een verwijderingsmaatregel is niet verenigbaar met de artikel 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet'.

Het beroep dat door verzoeker werd ingediend tegen deze beslissing werd door de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad) verworpen op 1 maart 2019.

Op 28 maart 2019 beëindigt verwerende partij verzoekers verblijfsrecht. Verwerende partij merkt aangaande het risico op refoulement op voor verzoeker dat de beslissing tot beëindiging van het verblijf enkel het verblijfsrecht beëindigt en geen bevel om het grondgebied te verlaten inhoudt.

Op 7 november 2019 verwerpt de Raad het beroep tot annulatie dat door verzoeker werd ingediend tegen voormelde beslissing van 28 maart 2019.

Op 2 juni 2026 wordt voor het eerst een terugkeerverplichting zonder termijn voor vrijwillig vertrek opgelegd aan verzoeker door middel van een bijlage 13. Er wordt op dezelfde dag ook beslist tot het opleggen van een inreisverbod (bijlage 13sexies).

Op 23 juni 2026 wordt verzoeker aangehouden omdat hij geen gevolg heeft gegeven aan de terugkeerverplichting en het inreisverbod en wordt een bevel om het grondgebied te verlaten met vasthouding met het oog op verwijdering genomen (bijlage 13septies). Dit is de bestreden beslissing, waarvan de motivering luidt als volgt:

"(...)

BEVEL OM HET GRONDGEBIED TE VERLATEN MET VASTHOUDING MET HET OOG op VERWIJDERING

Betrokkene werd gehoord door de Federale Gerechtelijke Politie arr. Antwerpen op 23.06.2026 en in deze beslissing werd rekening gehouden met zijn verklaringen.

Bevel om het grondgebied te verlaten

Aan de Heer: naam: O.H. voornaam: M. geboortedatum: 01.12.1985 geboorteplaats: Burdia nationaliteit: Irak wordt het bevel gegeven het grondgebied van België te verlaten, evenals het grondgebied van de staten die het Schengenacquis ten volle toepassen(2), tenzij hij beschikt over de documenten die vereist zijn om er zich naar toe te begeven.

REDEN VAN DE BESLISSING EN VAN DE AFWEZIGHEID VAN EEN TERMIJN OM HET GRONDGEBIED TE VERLATEN:

Het bevel om het grondgebied te verlaten wordt afgegeven in toepassing van volgend(e) artikel(en) van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en volgende feiten en/of vaststellingen:

Artikel 7, alinea 1:

1 0 wanneer hij in het Rijk verblijft zonder houder te zijn van de bij artikel 2 vereiste documenten;

De betrokkene is niet in het bezit van de vereiste documenten, namelijk een geldig paspoort in combinatie met een geldig visum of verblijfstitel op het moment van zijn arrestatie.

3 0 wanneer hij door zijn gedrag geacht wordt de openbare orde te kunnen schaden;

Op 2710612016 werd u door de Correctionele Rechtbank te Gent definitief veroordeeld tot een gevangenisstraf van 18 maanden met uitstel 5 jaren behalve voorlopige hechtenis wegens het misdrijf van mensensmokkel met de verzwarende omstandigheid dat het misdrijf werd gepleegd door misbruik te maken van de bijzonder kwetsbare situatie waarin een persoon verkeert ten gevolge van zijn onwettige of precaire administratieve toestand, zodanig dat de betrokken persoon in feite geen andere echte en aanvaardbare keuze geeft dan zich te laten misbruiken én de verzwarende omstandigheid dat het een daad van deelneming aan de hoofd- of bijkomende bedrijvigheid van een vereniging betreft, ongeacht of de schuldige de hoedanigheid van een leidend persoon heeft of niet.

Gezien de maatschappelijke ernst van deze feiten, kan worden afgeleid dat de betrokkene door zijn gedrag geacht wordt de openbare orde te kunnen schaden.

13 0 wanneer de vreemdeling het voorwerp uitmaakt van een beslissing die tot gevotg heeft dat hem het verblijf geweigerd wordt of dat er een einde wordt gemaakt aan zijn verblijf.

Op 2810912018 heeft het CGVS uw subsidiaire beschermingsstatus ingetrokken op basis van artikel 551511, S 2, 1 0, van de wet van 15 december 1980, een beslissing waarvan u op 01/10/2018 in kennis werd gebracht. Het CGVS concludeerde dat niet getwijfeld kan worden dat er ernstige redenen voorhanden zijn die de uitsluiting omwille van het plegen van een ernstig misdrijf verantwoorden. U diende tegen voormelde beslissing van het CGVS op 26/10/2018 een schorsend beroep in bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (RW). Op 01/0312019 werd de intrekking van uw subsidiaire beschermingsstatus door de RW bevestigd. Bijgevolg is de intrekking van uw subsidiaire beschermingsstatus definitief geworden. U werd op 04/03/2019 via een aangetekend schrijven, dat door de DVZ naar het laatste adres vermeld in het Rijksregister werd gestuurd, uitgenodigd om alle documenten en elementen aan te brengen waarvan u het nodig acht dat de DVZ hiervan kennis heeft ten einde uw situatie correct in te schatten, zodoende een beslissing tot intrekking of beëindiging van het verblijfsrecht te verhinderen of beïnvloeden (art. 62, S 1, eerste lid, van de wet van 15/12/1980). U gaf gevolg aan dit schrijven en bezorgde de DVZ een ingevulde vragenlijst en volgende bijlagen: aanslagbiljet personenbelasting en aanvullende belastingen voor de aanslagjaren 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016 en 2017; een attest inzake uw aansluiting bij Acerta Sociaal Verzekeringsfonds voor een zelfstandige beroepsactiviteit d.d. 11103/2019; een loonfiche voor het inkomstenjaar 2017 en 2018; een attest van inburgering d.d. 25/06/2013 en tot slot een attest inzake Nederlands voor anderstaligen (NT2) d.d. 21/08/2018. De DVZ zal bij het nemen van deze beslissing tot beëindiging van uw verblijf rekening houden met al deze elementen, evenals al de overige actueel in uw dossier aanwezige elementen. In toepassing van artikel 23, S 2, van de wet van 15 december 1980 wordt bij het nemen van deze beslissing rekening gehouden met de ernst of de aard van de inbreuk op de openbare orde of de nationale veiligheid die u heeft begaan, of met het gevaar dat van u uitgaat, en met de duur van uw ontbreken van banden met uw land van oorsprong, uw leeftijd en met de gevolgen voor u en uw familieleden. We merken op dat u in het kader van uw asielaanvraag d.d. 08/10/2009 verklaarde dat u het Rijk op diezelfde dag binnenkwam. Derhalve stellen we vast dat u het merendeel van uw leven elders dan in België heeft doorgebracht. Het loutere feit dat u ongeveer sinds 2009 in het Rijk verblijft, volstaat op zich niet om van een doorgedreven integratie of hechte sociale of culturele banden met de Belgische samenleving te spreken. In de door u ingevulde vragenlijst verklaarde u Nederlands te lezen en/of schrijven, diverse tewerkstellingen te hebben genoten. Ter ondersteuning van deze verklaringen legde u diverse hierboven vermelde documenten voor.

We merken op dat de inspanningen die u deed zich in de Belgische samenleving te integreren geen afbreuk doen aan het feit dat u op 2710612016 door de Correctionele Rechtbank te Gent definitief veroordeeld werd tot een gevangenisstraf van 18 maanden met uitstel 5 jaren behalve voorlopige hechtenis wegens het misdrijf van mensensmokkel met de verzwarende omstandigheid dat het misdrijf werd gepleegd door misbruik te maken van de bijzonder kwetsbare situatie waarin een persoon verkeert ten gevolge van zijn onwettige of precaire administratieve toestand, zodanig dat de betrokken persoon in feite geen andere echte en aanvaardbare keuze geeft dan zich te laten misbruiken én de verzwarende omstandigheid dat het een daad van deelneming aan de hoofd- of bijkomende bedrijvigheid van een vereniging betreft, ongeacht of de schuldige de hoedanigheid van een leidend persoon heeft of niet. Er werd door u geen bewijs geleverd dat er een nieuwe aanvraag werd ingediend.

Betrokkene heeft geen gevolg gegeven aan het inreisverbod van 3 jaar dat hem betekend werd op 02.06.2026.

U verklaart u een Roemeense vriendin in België te hebben doch er wordt niet aangetoond dat u er mee samenwoont. Deze banden zijn louter suggestief en niet onderbouwd met enige vorm van huwelijk, gezinshereniging en zelfs niet van een samenwoning, en kunnen op deze manier geen enkele invloed uitoefenen op de genomen beslissing. Daarnaast stelt u verre familie (enkele neven en nichten) in Antwerpen te hebben. Ook hier geldt geen opening tot recht van verblijf. Bovendien verklaarde u voordien dat uw vader reeds overleden is en uw moeder en zus op een voor u onbekende plaats verblijven. Derhalve is er geen familiaal beletsel voor het nemen van deze beslissing tot het verlaten van het grondgebied.

Tot slot verklaart u last te hebben van nierstenen, maar u staat dit op geen enkele wijze met medische documenten, noch met enige documentatie die zou bewijzen dat u aan een ziekte lijdt die u belemmert te reizen of om terug te keren naar uw herkomstland.

Bijgevolg heeft de gemachtigde van de Minister in zijn verwijderingsbestissing rekening gehouden met de bepalingen van artikel 74/13.

Artikel 74/14: Reden waarom geen termijn voor vrijwillig vertrek wordt toegestaan: OArtikel 74/14 S3, 1 0 er bestaat een risico op onderduiken, a Artikel 74/14 S3, 20 : de onderdaan van een derde land heeft de opgelegde preventieve maatregel niet gerespecteerd. Artikel 74/14 S3, 3 0 : de onderdaan van een derde land is een bedreiging voor de openbare orde.

O Artikel 74/14 S3, 5 0 : het verblijf van de onderdaan van een derde land werd beëindigd of ingetrokken met toepassing van de artikelen 11, S 21 4 0, 13, S 4, 5 0, 74/20 of 74/21

O Artikel 74/14 S3, 6 0 : het verzoek om internationale bescherming van een onderdaan van een derde land werd niet-ontvankelijk verklaard op grond van artikel 57/6, S 3, eerste lid, 5 0, of werd als kennelijk ongegrond beschouwd op grond van artikel 57/6/1, S 2.

Er bestaat een risico op onderduiken:

1' Betrokkene heeft na zijn illegale binnenkomst of tijdens zijn illegaal verblijf geen verblijfsaanvraag of verzoek of internationale bescherming ingediend binnen de door de wet voorziene termijn.

Uit het administratief dossier blijkt niet dat hij zijn verblijf na zijn verlies op verblijfsrecht op de wettelijk voorziene manier heeft trachten te regulariseren.

4' Betrokkene heeft duidelijk gemaakt dat hij zich niet aan de verwijderingsmaatregel wil houden.

Betrokkene heeft geen gevolg gegeven aan het bevel om het grondgebied te verlaten van 02.06.2026 dat hem betekend werd op 02.06.2026. Deze vorige beslissing tot verwijdering werd niet uitgevoerd. Het is weinig waarschijnlijk dat hij vrijwillig gevolg zal geven aan deze nieuwe beslissing,

5 0 Betrokkene maakt het voorwerp uit van een inreisverbod in het Rijk of een andere lidstaat dat noch opgeheven, noch opgeschort werd.

Betrokkene heeft geen gevolg gegeven aan het inreisverbod van 3 jaar dat hem betekend werd op 02.06.2026. Gezien betrokkene geen gevolg geeft aan het verblijfsverbod dat hem werd opgelegd, kunnen we besluiten dat een vrijwillige uitvoering van het bevel uitgesloten is.

Op 27106/2016 werd u door de Correctionele Rechtbank te Gent definitief veroordeeld tot een gevangenisstraf van 18 maanden met uitstel 5 jaren behalve voorlopige hechtenis wegens het misdrijf van mensensmokkel met de verzwarende omstandigheid dat het misdrijf werd gepleegd door misbruik te maken van de bijzonder kwetsbare situatie waarin een persoon verkeert ten gevolge van zijn onwettige of precaire administratieve toestand, zodanig dat de betrokken persoon in feite geen andere echte en aanvaardbare keuze geeft dan zich te laten misbruiken én de verzwarende omstandigheid dat het een daad van deelneming aan de hoofd- of bijkomende bedrijvigheid van een vereniging betreft, ongeacht of de schuldige de hoedanigheid van een leidend persoon heeft of niet.

Gezien de maatschappelijke ernst van deze feiten, kan worden afgeleid dat de betrokkene door zijn gedrag geacht wordt de openbare orde te kunnen schaden.

Terualeidina naar de arens

REDEN VAN DE BESLISSING TOT TERUGLEIDING NAAR DE GRENS:

Met toepassing van artikel 7, tweede lid, van de wet van 15 december 1980, is het noodzakelijk om de betrokkene zonder verwijl naar de grens te doen terugleiden, met uitzondering van de grens van de staten die het Schengenacquis ten volle toepassen² om de volgende redenen:

Reden waarom geen termijn voor vrijwillig vertrek.

Er bestaat een risico op onderduiken, zie motivatie artikel 74/14, 1 0 in het luik 'bevel om het grondgebied te verlaten'.

Betrokkene is een bedreiging voor de openbare orde, zie motivatie artikel 74/14, 3 0 in het luik 'bevel om het grondgebied te verlaten'.

Betrokkene verklaart dat hij een nieuwe aanvraag heeft ingediend doch kan hiervan geen bewijs leveren. Er wordt verder geen reden opgegeven waarom hij niet kan terugkeren naar zijn herkomstland.

Op 28/09/2018 heeft het CGVS de subsidiaire beschermingsstatus ingetrokken op basis van artikel 551511, S 2, 1 0, van de wet van 15 december 1980, een beslissing die op 01/10/2018 in kennis werd gebracht.

Betrokkene verklaart last te hebben van nierstenen, maar staft dit op geen enkele wijze met medische documenten, noch met enige documentatie die zou bewijzen dat hij aan een ziekte lijdt die hem belemmert te reizen of om terug te keren naar zijn herkomstland.

Artikel 3 EVRM waarborgt niet het recht om op het grondgebied van een Staat te blijven louter om de reden dat die Staat betere medische verzorging kan verstrekken dan het land van herkomst en dat zelfs de omstandigheid dat de uitwijzing de gezondheidstoestand of de levensverwachting van een vreemdeling beïnvloedt, niet volstaat om een schending van deze verdragsbepaling op te leveren. Enkel in zeer uitzonderlijke gevallen wanneer de humanitaire redenen die pleiten tegen de uitwijzing dwingend zijn, hetgeen in voorliggende zaak niet blijkt, kan een schending van artikel 3 EVRM aan de orde zijn.

Vasthouding

REDEN VAN DE BESLISSING TOT VASTHOUDING:

Met de toepassing van artikel 7, derde lid van de wet van 15 december 1980, dient de betrokkene te dien einde opgesloten te worden, aangezien zijn terugleiding naar de grens niet onmiddellijk kan uitgevoerd worden en op basis van volgende feiten:

Er bestaat een risico op onderduiken:

1 0 Betrokkene heeft na zijn illegale binnenkomst of tijdens zijn illegaal verblijf geen verblijfsaanvraag of verzoek of internationale bescherming ingediend binnen de door de wet voorziene termijn.

Uit het administratief dossier blijkt niet dat hij zijn verblijf na zijn verlies op verblijfsrecht op de wettelijk voorziene manier heeft trachten te regulariseren.

4 0 Betrokkene heeft duidelijk gemaakt dat hij zich niet aan de verwijderingsmaatregel wil houden.

Betrokkene heeft geen gevolg gegeven aan het bevel om het grondgebied te verlaten van 02.06.2026 dat hem betekend werd op 02.06.2026. Deze vorige beslissing tot verwijdering werd niet uitgevoerd. Het is weinig waarschijnlijk dat hij vrijwillig gevolg zal geven aan deze nieuwe beslissing.

5 0 Betrokkene maakt het voorwerp uit van een inreisverbod in het Rijk of een andere lidstaat dat noch opgeheven, noch opgeschort werd.

Betrokkene heeft geen gevolg gegeven aan het inreisverbod van 3 jaar dat hem betekend werd op 02.06.2026, Gezien betrokkene geen gevolg geeft aan het verblijfsverbod dat hem werd opgelegd, kunnen we besluiten dat een vrijwillige uitvoering van het bevel uitgesloten is.

Overeenkomstig artikel 74128 van de wet van 15 december 1980 kan een vasthoudingsmaatregel alleen genomen worden wanneer wordt geoordeeld dat geen andere afdoende maar minder dwingende maatregel doeltreffend kan worden toegepast. In casu wordt een minder dwingende maatregel geacht ondoeltreffend te zijn omdat:

3 0 Betrokkene vormt een bedreiging voor de openbare orde.

Op 27/06/2016 werd betrokkene door de Correctionele Rechtbank te Gent definitief veroordeeld tot een gevangenisstraf van 18 maanden met uitstel 5 jaren behalve voorlopige hechtenis wegens het misdrijf van mensensmokkel met de verzwarende omstandigheid dat het misdrijf werd gepleegd door misbruik te maken van de bijzonder kwetsbare situatie waarin een persoon verkeert ten gevolge van zijn onwettige of precaire administratieve toestand, zodanig dat de betrokken persoon in feite geen andere echte en aanvaardbare keuze geeft dan zich te laten misbruiken én de verzwarende omstandigheid dat het een daad van deelneming aan de hoofd- of bijkomende bedrijvigheid van een vereniging betreft, ongeacht of de schuldige de hoedanigheid van een leidend persoon heeft of niet.

Gezien de maatschappelijke ernst van deze feiten, kan worden afgeleid dat de betrokkene door zijn gedrag geacht wordt de openbare orde te kunnen schaden.

Gelet op het voorgaande moet worden geconcludeerd dat de betrokkene niet bereid is zich te voegen naar de administratieve beslissingen die ten aanzien van hem zijn genomen, dat hij derhalve het risico loopt zich aan de bevoegde autoriteiten te onttrekken en dat een minder dwingende maatregel van vasthouding in dit geval ondoeltreffend wordt geacht, Bijgevolg moet de betrokkene worden vastgehouden door de Dienst Vreemdelingenzaken.

Het is noodzakelijk om betrokkene ter beschikking van de Dienst Vreemdelingenzaken te weerhouden om hem aan boord te laten gaan van de eerstvolgende vlucht met bestemming Irak.

(...)"

2. Over de rechtspleging en de ontvankelijkheid van de vordering

De bestreden beslissing maakt een "verwijderingsbesluit" uit in de zin van artikel 2.28 van de RvV-wet waardoor het beroep thans volgens de zogeheten 'urgente procedure' wordt afgehandeld. Uit artikel 2.31, §5 van de RvV-wet blijkt dat van de (tijdige) indiening van een beroep tegen een verwijderingsbesluit een automatisch schorsende werking uitgaat (artikel 2.31, §5 van de RvV-wet).

De verwerende partij deelt op 29 juni 2026 aan de Raad mee dat verzoeker werd vrijgesteld omdat de vasthouding niet correct verlopen is.

Ambtshalve merkt de Raad op dat hij niet bevoegd is om kennis te nemen van onderhavige vordering voor zover ze gericht is tegen de beslissing tot vasthouding in een welbepaalde plaats die opgenomen is in de bestreden akte.

Artikel 71, eerste lid, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet) luidt als volgt:

"De vreemdeling die het voorwerp is van een maatregel van vrijheidsberoving genomen met toepassing van de artikelen 7, (...) kan tegen die maatregel beroep instellen door een verzoekschrift neer te leggen bij de Raadkamer van de Correctionele Rechtbank van zijn verblijfplaats in het Rijk of van de plaats waar hij werd aangetroffen."

Artikel 72, tweede lid van de Vreemdelingenwet bepaalt voorts uitdrukkelijk dat het aan de raadkamer van de correctionele rechtbank toekomt te onderzoeken of de vrijheidsberovende maatregel in overeenstemming is met de wet.

De Raad heeft derhalve op dat vlak geen rechtsmacht.

Bijgevolg is de vordering onontvankelijk voor zover het gericht is tegen de vasthoudingsmaatregel.

3. Onderzoek van het beroep

In een eerste middel voert verzoeker de schending aan van artikel 5 van de Terugkeerrichtlijn, van de artikelen 7 en 74/13 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet), van het hoorrecht en de motiveringsplicht, van de artikelen 18 en 19, lid 2 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie, van de motiveringsplicht voorzien in artikel 62 van de Vreemdelingenwet, van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen en van de zorgvuldigheidsplicht.

Verzoeker licht zijn middel toe als volgt:

“Eerste onderdeel:

Artikel 74/13 van de Vreemdelingenwet bepaalt dat “bij het nemen van een beslissing tot verwijdering houdt de minister of zijn gemachtigde rekening met het hoger belang van het kind, het gezins- en familieleven en de gezondheidstoestand van de betrokken onderdaan van een derde land.”

Het artikel is de omzetting van artikel 5 van de Terugkeerrichtlijn dat ook vereist dat de lidstaten rekening moeten houden met het verbod op refoulement.

Artikel 5 van de Terugkeerrichtlijn verplicht België om bij het nemen van de bestreden beslissing zowel rekening te houden met verzoekers gezondheid als het risico op refoulement. Artikel 74/13 Vw. verplicht de Belgische Staat enkel om rekening te houden met verzoekers gezondheid (naast gezinsleven en hoger belang van het kind), maar een richtlijnconforme lezing verplicht België uiteraard ook het risico op refoulement in te schatten.

Het Hof van Justitie heeft geoordeeld dat artikel 5 van de Terugkeerrichtlijn voldoende duidelijk is om directe werking te hebben in punt 35 van zaak C156/23 van 17 oktober 2024.

Het Hof van Justitie heeft in het Adrar arrest van 4 september 2025 (C-313/25) de draagwijdte van het non-refoulementbeginsel nogmaals in de verf gezet, verwijzend naar het absolute karakter van het non-refoulementbeginsel onafhankelijk van het individueel gedrag van een betrokkene en dit in alle stadia van de terugkeerprocedure, alsook de ambtshalve toetsing ervan ook na de vaststelling van een terugkeerbesluit.

In zaak C-202/25 (Tadmur) van 26 maart 2026 behandelt het Hof van Justitie prejudiciële vragen in verband met een onderdaan van Irak wiens subsidiaire bescherming werd ingetrokken omwille van een strafrechtelijke veroordeling. Zijn verblijfsrecht werd beëindigd, maar met een niet-terugleidingsclausule die refoulement naar Irak verbood, waarop dan toch een bevel om het grondgebied te verlaten werd afgeleverd. Deze zaak toont uiteraard enorme gelijkenissen met voorliggende zaak.

De terugkeerprocedure voor een derdelanders wiens subsidiaire bescherming werd ingetrokken moet met ‘strikte inachtneming’ van artikel 5 van de Terugkeerrichtlijn gebeuren (punt 34), meer bepaald met respect voor het beginsel van non-refoulement (punt 35).

Artikel 5 van de Terugkeerrichtlijn zich ertegen dat jegens een derdelander een terugkeerbesluit wordt uitgevaardigd wanneer dat besluit een land van bestemming aanwijst ten aanzien waarvan er zwaarwegende en gegronde redenen zijn om aan te nemen dat die derdelander daar in geval van uitvoering van dat besluit zou worden blootgesteld aan een reëel risico van behandelingen in strijd met artikel 18 of artikel 19, lid 2, van het Handvest, en dat “is precies het geval in een situatie als aan de orde in het hoofdgeding, waarin de bevoegde autoriteit als potentieel land van bestemming enkel het land van herkomst van de betrokken derdelander heeft aangewezen, maar reeds heeft geconstateerd dat het beginsel van non-refoulement in de weg staat aan de terugkeer van die derdelander naar zijn land van herkomst” (punten 36 en 37).

Het Hof herhaalt nog eens met verwijzing naar gelijkaardige rechtspraak:

“In dat verband moet worden benadrukt dat het Hof deze oplossing met name heeft gekozen in het arrest van 6 juli 2023, Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (Vluchteling die een ernstig misdrijf heeft gepleegd) (C-663/21, EU:C:2023:540), in een context waarin de bevoegde autoriteit de verwijdering van de betrokken derdelander naar zijn land van herkomst reeds uitdrukkelijk had uitgesloten.” (punt 38)

Het Hof benadrukt ook dat de verplichting om het non refoulementbeginsel van artikel 5 van de richtlijn te respecteren in elke fase van de terugkeerprocedure verschilt van de verplichting in artikel 9 om de verwijdering uit te stellen indien deze in strijd zou zijn met het non-refoulement beginsel (punt 39). Met andere woorden, de onvolledige omzetting van artikel 5 van de Terugkeerrichtlijn door artikel 74/13 Vw. wordt niet opgelost door een eventuele latere toepassing van artikel 74/17 Vw.

In voorliggend geval gaat het om een verwijderingsbesluit, maar dan wel een verwijderingsbesluit dat deels gebaseerd is op het terugkeerbesluit van 2 juni 2026 en werd genomen nog voor het verlopen van de beroepstermijn van het terugkeerbesluit van 2 juni 2026. Zowel het terugkeerbesluit als het verwijderingsbesluit gaan voorbij aan het feit dat de asielinstantie een nietterugleidingsclausule heeft opgelegd en heeft aangegeven dat een verwijdering naar Irak op grond van toenmalig artikel 48/3 en 48/4 Vw. was uitgesloten.

Verwerende partij heeft geen rekening gehouden met het nonrefoulementbeginsel, en heeft geen rekening gehouden met het feit dat de niet-terugleidingsclausule opgenomen door de asielinstantie in de intrekkingbeslissing van de subsidiaire bescherming zich uitspreekt tegen verwijdering naar Irak op grond van het risico op refoulement.

Verwerende partij schendt daarmee in eerste instantie het zorgvuldigheidsbeginsel. De niet-terugleidingsclausule die het CGVS heeft opgenomen is immers een essentieel aspect, gekend voor verwerende partij want deel van het administratief dossier, dat verwerende partij had mee in rekening moeten brengen bij het nemen van een administratieve beslissing voor verzoeker. Dat dit niet is gebeurd is hoogst onzorgvuldig.

Gelet op de aard van dit essentieel element, het advies van de asielinstantie na intrekking van de internationale bescherming omwille van een strafrechtelijke veroordeling dat terugkeer in zou gaan tegen de artikelen 48/3 en 48/4 Vw., schendt verwerende partij ook het non-refoulementbeginsel, de artikelen 18 en 19.2 van het Handvest van Grondrechten van de Unie, artikel 5 van de Terugkeerrichtlijn (directe werking), en de materiële motiveringsplicht als beginsel van Unierecht en als beginsel van nationaal recht.

Tweede onderdeel:

Verzoeker had aangevoerd medische problemen te hebben bij het nemen van het bevel om het grondgebied te verlaten van 2 juni 2026. Er werd in die beslissing aangegeven dat hij die medische problemen niet bewezen heeft. Verzoeker heeft evenwel in tussentijd een arts gecontacteerd en deze heeft op 16 juni 2026 een standaard medisch getuigschrift opgemaakt waaruit zijn medische problematiek blijkt (stuk 5). Een dergelijk standaard medisch getuigschrift dient specifiek om aan de verwerende partij te worden overgemaakt in het kader van bijvoorbeeld een medische regularisatie.

Verzoeker heeft diligent gehandeld in de weinige tijd (dat kon hij natuurlijk niet voorspellen) die er was tussen de terugkeerbeslissing van 2 juni 2026 en de verwijderingsbeslissing van 23 juni 2026 om zijn medische problemen te laten vaststellen. Dat ze nog niet kenbaar waren gemaakt aan verwerende partij ligt aan de uiterst korte tijd die hem werd toegemeten na het bevel van 2 juni 2026.

Zijn handelingswijze duidt er wel op dat verzoeker langs zijn kant het nodige wou doen om zijn medische problematiek te documenten voor het bestuur, maar dat het bestuur niet op een daadwerkelijke wijze rekening heeft gehouden met zijn gezondheidstoestand, daar ook geen enkele onderzoeksverantwoordelijkheid zag en het hoorrecht in dat kader bijzonder karig heeft ingevuld.

De vereisten op dat vlak zijn nochtans duidelijk. Artikel 5 van de Terugkeerrichtlijn verplicht België om bij het nemen van de bestreden beslissing zowel rekening te houden met verzoekers gezondheid als het risico op refoulement. Artikel 74/13 Vw. verplicht de Belgische Staat ook om rekening te houden met verzoekers gezondheidstoestand bij het nemen van beslissingen tot terugkeer en verwijdering.

Om rekening te kunnen houden met de gezondheidstoestand van de verzoeker moet deze uiteraard gekend zijn en moet verzoeker de mogelijkheid krijgen deze aan te tonen, of het bestuur het nodige doen om deze te onderzoeken (HvJ, zaak C-69/21, punten 63, 66, 72-74 en 80-81).

Dat houdt een verplichting in om, binnen de mate van het redelijke, rekening te houden met verzoeker zijn bezorgdheden omtrent zijn gezondheid, hem daarover te bevragen, hem aanvullende informatie te laten aanvoeren bij vragen en gedetecteerde onduidelijkheden en hem de gelegenheid geven hierbij juridisch advies in te winnen.

Omdat de bestreden beslissing de uitvoering van Unierecht betreft, is het hoorrecht, als algemeen rechtsbeginsel van de Unie, in casu dan ook van toepassing (HvJ 22 november 2012, C-277/11, M.M., §. 81; HvJ 5 november 2014, C166/13, Mukarubega, § 45, HvJ 11 december 2014, C-249/13, Boudjlida, §§ 30 en 34). Het recht om in elke procedure te worden gehoord is niet alleen verankerd in de artikelen 47 en 48 van het Handvest, die garanderen dat de rechten van de verdediging en het recht op een eerlijk proces in het kader van elke gerechtelijke procedure worden geëerbiedigd, maar ook in artikel 41 daarvan, dat het recht op behoorlijk bestuur waarborgt (HvJ 11 december 2014, C-249/13, Boudjlida, § 31).

Het recht om te worden gehoord impliceert tevens dat de overheid met de nodige aandacht kennis neemt van de opmerkingen van de betrokkene door alle relevante gegevens van het geval zorgvuldig en onpartijdig te onderzoeken en het besluit toereikend te motiveren (HvJ 18 december 2008, C-349/07, Sopropé, § 50).

Artikel 74/13 Vw. juncto artikel 5 van de Terugkeerrichtlijn dient gelezen te worden samen met het hoorrecht.

Indien de verwerende partij zinnens is een terugkeerbeslissing op te leggen en aanwijzingen heeft dat de verzoeker ernstige gezondheidsproblemen dan dient verwerende partij verzoeker de effectieve mogelijkheid te geven om alle beschikbare attesten omtrent zijn gezondheidstoestand voor te leggen en deze in overweging te nemen. Het hoorrecht moet effectief zijn, en moet zo georganiseerd worden door de verwerende partij dat het daadwerkelijk mogelijk maakt dat nuttige informatie kenbaar wordt gemaakt.

Verwerende partij had verschillende ernstige indicaties van ernstige gezondheidsproblemen voor verzoeker. Verzoeker heeft geen daadwerkelijke mogelijkheid gekregen om zijn gezondheidsproblemen aan te tonen en verwerende partij heeft zelf geen enkel onderzoek gevoerd in die richting.

Verzoekende partij haar recht om gehoord te worden is geschonden, evenals de motiveringsplicht, artikel 74/13 Vw. het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

TWEEDE MIDDEL: Schending van artikel 8 EVRM en het evenredigheidsbeginsel, schending van het zorgvuldigheidsbeginsel, schending van de materiële motiveringsplicht en het redelijkheidsbeginsel, schending van artikel 7 en artikel 74/14 Vw., schending van het hoorrecht en de motiveringsplicht als algemeen rechtsbeginsel van de Unie, schending van artikel 47 van het Handvest van Grondrechten

Verwerende partij verwijst naar artikel 7, eerste lid 1°, 3° en 13° Vw. om het bevel om het grondgebied te verlaten op te leggen.

Verwerende partij gaat daarbij voorbij aan de voor verzoeker relevante feiten en maakt een onevenredige inschatting, die ook een schending uitmaakt van artikel 8 EVRM.

Zoals aangetoond in het feitenrelaas werd verzoeker de internationale bescherming afgenomen en zijn verblijfsrecht beëindigd omwille van strafrechtelijke feiten die hij in 2015 gepleegd heeft.

Verwerende partij stelt in de bestreden beslissing dat verzoeker door zijn gedrag geacht kan worden de openbare orde te schaden en beroept zich uitsluitend op de strafrechtelijke veroordeling van verzoeker voor feiten van 2015.

Verwerende partij neemt daarbij geen acht van het feit dat verzoeker weliswaar is veroordeeld voor deelname aan een ernstig misdrijf, maar dat de strafmaat (18 maanden celstraf met uitstel voor 5 jaar) minder zwaar was, en dat verzoeker niet effectief in de cel heeft moeten zitten op zijn voorhechtenis na.

Verwerende partij neemt geen acht van het feit dat zij verzoeker na de beëindiging van zijn verblijfsrecht in 2019 zeven jaar lang ongemoeid heeft gelaten.

Verzoeker kreeg bij de beëindiging van zijn verblijfsrecht in 2019 uitdrukkelijk geen terugkeerbeslissing opgelegd.

Het is pas 7 jaar later dat verwerende partij als bestuur opnieuw 'contact' neemt met verzoeker, hem voor het eerst een terugkeerverplichting oplegt, zonder enige termijn voor vrijwillig vertrek, om twintig dagen later verzoeker ook ineens van zijn vrijheid te beroven met oog op verwijdering. Er was geen specifieke aanleiding hiertoe.

Verwerende partij heeft expliciet aangegeven aan verzoeker bij de beëindiging van zijn verblijfsrecht in 2019 dat hem geen terugkeerverplichting werd opgelegd en verzoeker werd in de 7 jaar daarna ook volledig ongemoeid gelaten door verwerende partij.

Verzoeker heeft in de tussentijd uiteraard een privéleven opgebouwd. Dat blijkt ook uit het paspoort van verzoeker dat verwerende partij in bezit heeft waaruit blijkt dat hij momenteel 'legaal' in Nederland verblijft, in afwachting van een beroepsprocedure die loopt voor de beëindiging van zijn verblijfsrecht als gezinslid van iemand die verblijfsgerechtigd is. In verzoekers paspoort verwijst de IND ook naar een verblijf op basis van Unierecht (stuk 4).

Verwerende partij heeft hier geen enkel onderzoek naar gevoerd en op geen enkele wijze rekening mee gehouden.

Dit privéleven, ontstaan in de limbo situatie waarin verzoeker werd gebracht nadat zijn verblijfsrecht werd beëindigd, er een niet-terugleidingsclausule werd opgelegd, en er 7 jaar lang geen terugkeerverplichting werd opgelegd, is er wel degelijk, en verwerende partij kon er van op de hoogte zijn. Verzoeker heeft ook een vriendin van Roemeense nationaliteit en er worden bijzonder veel foto's voorgelegd bij voorliggend verzoekschrift waaruit dat blijkt verzoeker een innige band heeft met een vrouwelijke partner (stuk 6). Het gaat om mevrouw I. M. G. van Roemeense nationaliteit, met verblijfsrecht in België, met wie verzoeker al drie

jaar een relatie heeft (stuk 7), hetgeen een afgeleid verblijfsrecht in de zin van artikel 47/2 Vw. met zich kan meebrengen.

Verwerende partij houdt geen rekening met het feit dat zij een gebrekkig en onzorgvuldig onderzoek heeft gevoerd, noch met het verzoeker jarenlang ongemoeid heeft gelaten wat bezwaarlijk een indicatie is van het feit dat hij echt een risico zou vormen voor de openbare orde volgens het bestuur. De beslissing schendt het evenredigheidsbeginsel, de zorgvuldigheidsplicht en artikel 8 van het EVRM.

De bestreden beslissing schendt eveneens de motiveringsplicht en artikel 74/14, §3, 3° Vw. artikel 7, alinea 1, 3° Vw. door slechts te verwijzen naar een strafrechtelijke veroordeling van feiten van 11 jaar geleden, zonder meer, om te stellen dat verzoeker een openbare orde risico vormt.

Verwerender partij baseert zich zowel op artikel 74/14 Vw. als op artikel 7 Vw. en beroept zich het begrip openbare orde, door het HvJ reeds gedefinieerd in het Bouchereau arrest : “het beroep van een nationale instantie op het begrip openbare orde (veronderstelt) in elk geval, afgezien van de storing van de sociale orde die bij elke wetsovertreding plaatsvindt, het bestaan van een werkelijke en genoegzaam ernstige bedreiging, die een fundamenteel belang van de samenleving aantast.” Elke inbreuk op de wet impliceert een verstoring van de maatschappelijke orde. Dit betekent echter niet dat elke wetsovertreding ook een beroep op de openbare orde rechtvaardigt. Dit is enkel het geval wanneer de verstoring van de maatschappelijke orde ook een werkelijke, actuele en voldoende ernstige bedreiging vormt voor een fundamenteel belang van de samenleving.

Het begrip veronderstelt volgens de wetgever “hoe dan ook, naast de verstoring van de maatschappelijke orde die bij elke wetsovertreding plaatsvindt, [...] dat er sprake is van een werkelijke, actuele en voldoende ernstige bedreiging die een fundamenteel belang van de samenleving aantast.

Een concrete beoordeling van alle actuele en relevante omstandigheden van het individuele geval, in het licht van het evenredigheidsbeginsel en de grondrechten is noodzakelijk.

Overeenkomstig het evenredigheidsbeginsel, dat deel uitmaakt van de algemene beginselen van Unierecht, mag de nationale praktijk van toepassing van de openbare orde restrictie niet verder gaan dan voor de handhaving van de openbare orde noodzakelijk is.⁷

Het Hof geeft ook aan met welke elementen rekening moet gehouden worden: het gaat om het gedrag van de betrokkene, duur en rechtmatigheid van diens verblijf, aard en ernst van de feiten, mate van actueel gevaar, de gezondheidstoestand, de economische en gezinssituatie.⁸

Het Hof verduidelijkt in het Bouchereau arrest op welke manier een eerdere strafrechtelijke veroordeling zich verhoudt tot het begrip ‘openbare orde’:

“27 Overwegende dat de bewoordingen van lid 2 van artikel 3 van de richtlijn, volgens hetwelk „het bestaan van strafrechtelijke veroordelingen op zichzelf geen motivering vormt van deze maatregelen”, aldus moeten worden opgevat dat zij van de nationale autoriteiten een specifieke beoordeling eisen vanuit een oogpunt van de belangen, verbonden met de handhaving van de openbare orde, welke beoordeling niet noodzakelijkerwijze samenvalt met de beoordeling die ten grondslag lag aan de strafrechtelijke veroordeling;

28 dat hieruit volgt dat het bestaan van een strafrechtelijke veroordeling slechts ter zake doet voor zover uit de omstandigheden die tot deze veroordeling hebben geleid, blijkt van het bestaan van een persoonlijk gedrag dat een actuele bedreiging van de openbare orde vormt;

29 dat in het algemeen de vaststelling van een bedreiging van dien aard weliswaar inhoudt dat bij de betrokkene een neiging bestaat om dit gedrag in de toekomst te handhaven, doch dat het ook mogelijk is dat het enkele feit van het voorafgaand gedrag voldoet aan de voorwaarden voor een dergelijke bedreiging van de openbare orde;”

Het Hof stelt aldus dat het bestaan van een eerdere strafrechtelijke veroordeling slechts relevant is voor zover uit de omstandigheden die tot deze veroordeling hebben geleid, blijkt dat er sprake is van een persoonlijk gedrag dat een actuele bedreiging van de openbare orde vormt. Een dergelijke actuele bedreiging vereist in het algemeen dat er bij de betrokkene een neiging bestaat om dit gedrag in de toekomst te handhaven. Volgens het Hof is het ook mogelijk dat het enkel feit van het voorafgaand gedrag een actuele bedreiging van de openbare orde kan aantonen.

Verwerende partij brengt dit risico niet in kaart maar wijst louter naar de strafrechtelijke veroordeling van 10 jaar geleden, zonder rekening te houden met het verloop sinds 2016, zonder rekening te houden met de op

zich lichte straf, zonder rekening te houden met de onverwijderbaarheid van verzoeker, zonder rekening te houden met het feit dat verwerende partij het de voorbije 7 jaar onnodig vond iets aan dit vermeende risico te doen.

Verder schendt verwerende partij de motiveringsplicht juncto artikel 74/14, §3 Vw. en het evenredigheidsbeginsel.

Er wordt gesteld dat voor verzoeker een onderduikrisico bestaat en verwerende partij verwijst daartoe naar het feit dat verzoeker na zijn verlies van verblijfsrecht dit verblijf niet heeft proberen regulariseren. Verzoeker zijn verblijfsrecht werd evenwel beëindigd door verwerende partij, in niet mis te verstane bewoordingen en tegelijkertijd was er een niet-terugleidingsclausule voor verzoeker en werd er aangegeven dat hem geen terugkeermaatregel werd opgelegd. Verzoeker heeft niet uit vrije wil gekozen voor deze limbo situatie. Het is volstrekt onredelijk en gaat voorbij aan de relevante elementen van verzoekers dossier om te stellen dat er hieruit een onderduikrisico zou kunnen afgeleid worden.

Er wordt ook gesteld dat verzoeker het bevel om het grondgebied te verlaten van 2 juni 2026 niet heeft uitgevoerd en niet vrijwillig zal vertrekken.

Verzoeker heeft voor de terugkeermaatregel van 2 juni 2026 na zeven jaar stilzwijgen van het bestuur geen enkele termijn gekregen voor vrijwillig vertrek terwijl er nota bene een niet-terugleidingsclausule voor hem gold.

Het is volstrekt onevenredig te stellen dat verzoeker geen gevolg heeft gegeven aan die beslissing en ook niet vrijwillig zou gevolg geven aan die beslissing. De beroepstermijn was en is nog niet eens verlopen voor de beslissingen van 2 juni 2026.

Waar verwerende partij verwijst naar het feit dat verzoeker geen gevolg zou gegeven hebben aan het inreisverbod van 2 juni 2026, moet er opgemerkt worden dat een inreisverbod "pas rechtsgevolgen teweeg(brengt) vanaf het tijdstip waarop de betrokkene het grondgebied daadwerkelijk verlaat (arrest van 3 juni 2021, Westerwaldkreis, C-546/19, EU:C:2021:432, punt 52 en aldaar aangehaalde rechtspraak)." (HvJ, 1 augustus 2025, C-636/23 [Al Hoceima] i en C-637/23 [Boghni], punt 62). Dit kan dus niet als basis dienen om een terugkeerbesluit zonder termijn voor vrijwillig vertrek af te leveren.

Verzoeker wordt door deze manier van handelen van verwerende partij kunstmatig in een situatie gebracht waarin hij een terugkeermaatregel krijgt zonder termijn, deze niet onmiddellijk kan uitvoeren maar zijn beroepsmogelijkheden nakijkt, om dan nog binnen de beroepstermijn opgepakt te worden voor gedwongen verwijdering omdat hij geen gevolg zou gegeven hebben aan de terugkeermaatregel. Dat is een artificiële manier om verzoeker in een situatie van gedwongen verwijdering te brengen zonder de procedurele garanties te moeten respecteren die normaliter met gedwongen verwijdering gepaard gaan.

Dit maakt een schending uit van het evenredigheidsbeginsel, is een vorm van machtsmisbruik door het bestuur omdat het verwerende partij in staat stelt om verzoeker een verwijderingsbeslissing op te leggen waarin voor wat betreft de afwezigheid van een termijn om het grondgebied te verlaten kan verwezen worden naar een net daarvoor opgelegde terugkeermaatregel zonder termijn voor vrijwillig vertrek waarvan de wettigheid nog niet getoetst is.

Verzoeker herinnert er aan dat artikel 7 van de Terugkeerrichtlijn slechts de mogelijkheid meebrengt voor lidstaten om de duur van de termijn voor vrijwillig vertrek te beperken en dat deze mogelijkheid op een wettige en grondrechtenconforme wijze dient uitgeoefend te worden.

De beslissing over het al dan niet toekennen voor een termijn van vrijwillig vertrek dient naar behoren gemotiveerd te worden, gelet op de impact van deze beslissing op de grondrechten van verzoeker (HvJ, zaak C-636/23 en C-637/23 van 1 augustus 2025).

Lidstaten zijn er immers toe gehouden om derdelanders in onwettig verblijf een termijn voor vrijwillig vertrek toe te kennen (punt 47 van zaak C-636/23 en C-637/23). Het niet toekennen van een termijn voor vrijwillig vertrek heeft aanzienlijke gevolgen voor de rechtstoestand van die persoon (punt 48). Dit dient er expliciet toe om rekening te kunnen houden met de kwetsbare toestand van een verzoeker en diens nood aan medische ondersteuning en het op het grondgebied ontplooiende gezins- en privéleven (punt 49).

Het Hof van Justitie wijst op het belang van die procedurele waarborgen bij het beslissing over de termijn voor vrijwillig terugkeer, en koppelt dit aan artikel 12, lid 1, van richtlijn 2008/115, i.e. de verplichting voor de lidstaten om hun terugkeerbesluiten schriftelijk uit te vaardigen en daarin de feitelijke en de rechtsgronden alsook informatie over de rechtsmiddelen die openstaan te vermelden, de bescherming en het verweer van de betrokkene tegen een voor hem nadelig besluit (HvJ, zaak C-636/23 en C-637/23, punt 54).

Het Hof wijst er in deze dan ook op, in punt 55 van het arrest, dat het bestuur de verzoeker moet in staat stellen zijn mening uiteen te zetten over de modaliteiten van zijn terugkeer, te weten de termijn voor vertrek en de vrijwillige of gedwongen aard van het vertrek. En om die reden moet voor de derdelander tegen de beslissing om al dan niet een termijn voor vrijwillig vertrek toe te kennen een doeltreffende voorziening in rechte openstaan, gezien de derdelander voor een rechterlijke instantie moet kunnen opkomen tegen een krachtens artikel 7, lid 4, van richtlijn 2008/115 genomen besluit waarbij hem geen termijn voor vrijwillig vertrek wordt toegekend, en moet hij ook kunnen aanvoeren dat de termijn voor vertrek die hem overeenkomstig dat artikel 7, lid 1, van de richtlijn is toegekend, niet passend is (punt 56).

Door de door verwerende partij gevolgde manier van handelen waarbij verzoeker op 2 juni 2026 (na 7 jaar bestuurlijke stilte) verzoeker een terugkeermaatregel zonder termijn voor vrijwillig vertrek wordt opgelegd, om dan nog voor dat hier verweer tegen aangetekend kan worden en nieuw terugkeerbesluit te nemen waarbij ook de verwijdering wordt gelast, wordt het verzoeker onmogelijk of bijzonder moeilijk gemaakt om op een effectieve wijze verweer te voeren tegen het feit dat er geen termijn werd toegekend voor vrijwillig vertrek bij de eerste terugkeermaatregel, gezien verzoeker dit verweer enkel tijdig kan voeren indien dit verweer samen met het beroep tegen de terugkeermaatregel met verwijderingsbesluit kan gevoerd en onderzocht worden. Verzoeker heeft geen garantie dat Uw Raad dit zal doen, gezien de urgente procedure enkel openstaat tegen de laatste beslissing, de terugkeerbeslissing met verwijderingscomponent.

Verzoeker is niet gehoord geweest bij geen van de beslissingen die in juni 2026 genomen zijn over de mogelijkheid van vrijwillig vertrek en zijn bereidheid daartoe. Hij heeft nooit de kans gekregen. Er werd daarbij niet daadwerkelijk rekening gehouden met de onmogelijkheid van terugkeer, verzoekers gezondheidsproblemen, verzoekers Europese partner, verzoekers verblijfssituatie in Nederland, en het privéleven dat verzoeker ontwikkeld heeft in de limbo situatie waarin de Belgische Staat hem mee gebracht heeft. Verzoeker werd louter herleid tot feiten van 2015 en dat op een zeer, zeer late manier.

Verwerende partij heeft dan ook de zorgvuldigheidsplicht, het redelijkheidsbeginsel, het hoorrecht als algemeen rechtsbeginsel van de Unie, de motiveringsplicht als algemeen rechtsbeginsel van de Unie, het recht op een effectief rechtsmiddel in de zin van artikel 47 van het Handvest, artikel 8 EVRM, het evenredigheidsbeginsel en de artikelen 7 en 74/14 Vw. geschonden.

De bestreden beslissing dient vernietigd te worden.”

Verzoeker wijst op het non-refoulementbeginsel dat gerespecteerd dient te worden en naar het gegeven dat de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen houdende de intrekking van zijn subsidiaire beschermingsstatus uitdrukkelijk melding maakt van een niet terugleidingsclausule. Verzoeker is van oordeel dat wanneer de verwerende partij overgaat tot het nemen van een terugkeermaatregel of een verwijderingsmaatregel zij het risico op een schending van het non-refoulementbeginsel dient te onderzoeken.

De Raad treedt verzoeker bij op dit punt.

Artikel 1 van de Vreemdelingenwet definieert:

“terugkeer : het feit dat een onderdaan van een derde land, hetzij op vrijwillige basis nadat hij het voorwerp heeft uitgemaakt van een beslissing tot verwijdering, hetzij gedwongen, terugkeert naar zijn land van herkomst of een land van doorreis overeenkomstig communautaire of bilaterale overnameovereenkomsten of naar een ander derde land waarnaar de betrokken onderdaan besluit vrijwillig terug te keren en waar deze wordt gemachtigd of toegelaten tot het verblijf;

Beslissing tot verwijdering : de beslissing die de illegaliteit van het verblijf van een vreemdeling vaststelt en een terugkeerverplichting oplegt”

Aldus dient verzoeker ingevolge de bestreden beslissing terug te keren naar zijn land van herkomst *in casu* Irak.

De Raad kan verzoeker bijtreden in zijn theoretische uitleg aangaande het respecteren van het non-refoulementbeginsel in het licht van de rechtspraak van het Hof van Justitie, artikel 3 van het EVRM en artikel 19 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie.

In casu merkt verzoeker terecht op dat er expliciet een niet terugleidingsclausule werd genomen door de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen. In het verwerpingsarrest van de Raad tegen

de beslissing tot intrekking van de subsidiaire beschermingsstatus van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen werd eveneens verwezen naar deze niet terugleidingsclausule.

De verwerende partij was op de hoogte van deze niet terugleidingsclausule daar zij het verblijfsrecht van verzoeker heeft beëindigd en de Raad in zijn verwerpingsarrest tegen de beslissing tot beëindiging van het verblijfsrecht ook expliciet melding heeft gemaakt van het gegeven dat er een niet terugleidingsclausule werd voorzien voor verzoeker. Deze beslissing ging overigens niet gepaard met een terugkeerbeslissing.

Wanneer de verwerende partij dan toch wenst over te gaan tot het opleggen van een terugkeerbeslissing en een verwijderingsbeslissing, dan dient zij minstens te onderzoeken of de niet terugkeerclausule op heden nog stand houdt en dient zij hier minstens over te motiveren. De Raad ontkent niet dat de veiligheidssituatie in een bepaald land kan evolueren, evenwel is het aan de verwerende partij om dit te onderzoeken en zeker wanneer in het verleden een niet terugleidingsclausule werd opgelegd.

Een schending van de motiveringsplicht en van het zorgvuldigheidsbeginsel in het licht van artikel 3 van het EVRM en van artikel 19 van het handvest van de Grondrechten van de Europese Unie kan worden aangenomen.

Het middel is in de aangegeven mate gegrond.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

De beslissing van de gemachtigde van de Minister van Asiel en Migratie van 23 juni 2026 tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten met vasthouding met het oog op verwijdering (bijlage 13*septies*) wordt vernietigd.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op dertig juni tweeduizend zesentwintig door:

J. CAMU, kamervoorzitter,

K. VERKIMPEN, griffier.

De griffier, De voorzitter,

K. VERKIMPEN

J. CAMU